

Opinia Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Rodzinnego do projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych

Projekt ustawy wprowadza zmiany w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. 2023 r. poz. 217, 289, 614, 1030, 1429, 1606, 1615, 1890 i 2642), dalej jako p.u.s.p., których celem jest dokończenie reformy sądownictwa rodzinnego, zapoczątkowanej uchwaleniem Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, a następnie utworzeniem sądów rodzinnych jako wydziałów rodzinnych i nieletnich sądów rejonowych, poprzez utworzenie profesjonalnego pionu sądownictwa rodzinnego na wszystkich szczeblach.

Reforma sądownictwa rodzinnego jest kluczowym krokiem na drodze do poprawy funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących rodzin, a w szczególności dzieci. Sądownictwo rodzinne odgrywa szczególną rolę w ochronie praw i interesów najbardziej wrażliwych członków społeczeństwa, jakimi są dzieci, często znajdujące się w trudnej emocjonalnie sytuacji rodzinnej. Z tego względu usprawnienie działania i unowocześnienie sądownictwa rodzinnego, w tym dalsza profesjonalizacja sędziów, jest nie tylko konieczna, ale i pilna. Wynika to przede wszystkim z następujących przesłanek:

1) nadanie większego znaczenia wiedzy pozaprawnej i kompetencjom społecznym

Sprawy rodzinne, ze względu na swoją specyfikę, której istotą jest zdecydowanie mniejsze znaczenie zasady dyspozytywności i kontradyktoryjności, wymagają od sędziów nie tylko doskonałej znajomości przepisów prawa, ale także szerokiej wiedzy z zakresu psychologii, pedagogiki, socjologii czy medycyny i dziedzin pokrewnych. Sędziowie zajmujący się sprawami rodzinnymi często muszą podejmować decyzje o daleko idących konsekwencjach społecznych i emocjonalnych, np. w kwestiach opieki nad dziećmi, kontaktów z rodzicami lub dziadkami, co wymaga pozaprawnego wsparcia merytorycznego.

2) poprawa jakości orzecznictwa

Profesjonalizacja sędziów rodzinnych wpłynie pozytywnie na jakość wydawanych orzeczeń, bowiem niekiedy rozstrzygnięcia, choć są zgodne z prawem, stają się przyczyną rozpadu cennych więzi rodzinnych i innych problemów społecznych, których dostrzeżenie jest możliwe w ramach kompetencji pozaprawnych. Specjalizacja w obszarze prawa rodzinnego pozwoli sędziom lepiej zrozumieć specyficzne potrzeby stron w sprawach rodzinnych i wskazać rozwiązania, które będą bardziej sprawiedliwe i zgodne z dobrem dzieci i rodziny. Przykładami tego rodzaju mogą być orzeczenia dotyczące podziału opieki nad dziećmi albo alimentów, bardziej odpowiadające rzeczywistym potrzebom członków rodziny.

3) zwiększenie efektywności postępowań

Sędziowie rodzinni, którzy uzyskają wsparcie w obszarze wiedzy i kompetencji pozaprawnych, dzięki swojemu doświadczeniu i znajomości zagadnień dotyczących więzi rodzinnych, będą w stanie szybciej i skuteczniej prowadzić postępowania. Wspecjalizowani sędziowie będą bardziej świadomi specyfiki problemów, które pojawiają się w sprawach rodzinnych, co pozwoli im na trafniejsze i szybsze wskazywanie optymalnych rozstrzygnięć. Efektem tego może być redukcja przewlekłości postępowań (w sprawach prostych znacznie ograniczy się w praktyce potrzeba korzystania z dowodu z opinii biegłego) oraz poprawa zadowolenia członków rodziny z orzeczeń kończących postępowanie w sprawie.

4) efektywna ochrona interesów dziecka

Jednym z kluczowych zadań sądownictwa rodzinnego jest ochrona interesów dziecka. Profesjonalizacja sędziów rodzinnych, którzy będą przeszkoleni m.in. w zakresie psychologii dziecięcej, pozwoli na lepsze zrozumienie potrzeb i emocji dzieci w trudnych sytuacjach, takich jak rozwód rodziców czy decyzje dotyczące opieki. To z kolei wpłynie na praktyczne efekty zasady dbałości o dobro dzieci, co powinno być priorytetem w każdej sprawie rodzinnej.

5) zwiększenie zaufania społecznego do sądownictwa rodzinnego

Profesjonalizacja sędziów rodzinnych, przekładająca się na głębszą analizę skutków społecznych podejmowanych rozstrzygnięć, może przyczynić się do zwiększenia zaufania społeczeństwa do sądów rodzinnych. Obecnie w społeczeństwie funkcjonuje szereg przekonań, odnoszących się np. do traktowania ojców w postępowaniach przed sądami rodzinnymi, które negatywnie wpływają na wizerunek sędziów i sądownictwa powszechnego. Proponowane rozwiązania wzmacniają zdecydowanie społeczny przekaz, że sprawy rodzinne są rozpatrywane przez sędziów posiadających odpowiednią wiedzę i kompetencje o charakterze wykraczającym poza umiejętność stosowania przepisów prawa, co może przede wszystkim poprawić poczucie bezpieczeństwa prawnego w społeczeństwie, zwłaszcza w grupach, które postrzegają się jako defaworyzowane.

Uwagi ogólne

Reforma sądownictwa rodzinnego, której istotnym elementem jest profesjonalizacja sędziów rodzinnych, jest niezbędna do zapewnienia sprawiedliwości, efektywności i ochrony dobra rodziny, w szczególności dzieci. Poprzez specjalizację sędziów oraz instytucji wspierających, system sądownictwa rodzinnego stanie się bardziej skuteczny, lepiej dostosowany do specyficznych potrzeb rodzin i bardziej zrozumiały dla społeczeństwa. Reforma przyniesie korzyści zarówno poprzez silniejsze uwzględnienie społecznych i emocjonalnych skutków orzeczeń sądów rodzinnych, jak i poprawy zaufania społecznego do wymiaru sprawiedliwości, co w dłuższej perspektywie przyczyni się do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa prawnego.

Wprowadzenie reformy sądownictwa rodzinnego, obejmującej profesjonalizację sędziów oraz wsparcie instytucji wspomagających, nie będzie możliwe bez odpowiedniego finansowania i przygotowania skutecznego modelu szkolenia. Te dwa elementy odgrywają kluczową rolę w zapewnieniu, że zmiany te nie pozostaną jedynie formalne.

W zakresie finansowania zreformowanego systemu sądownictwa rodzinnego należy przede wszystkim wziąć pod uwagę następujące aspekty:

- 1) zapewnienie warunków finansowych i organizacyjnych dla stałego doskonalenia zawodowego sędziów

Programy szkoleniowe i certyfikacyjne dla sędziów rodzinnych muszą być finansowane z budżetu państwa, aby zapewnić dostęp do ekspertów z różnych dziedzin, takich jak psychologia, pedagogika, mediacja czy pomoc społeczna. Stałe doskonalenie zawodowe wymaga finansowania zarówno w zakresie tworzenia specjalnych kursów i programów edukacyjnych, jak i organizowania konferencji i warsztatów oraz dostępu do nowoczesnych narzędzi i technologii wspierających postępowanie sądowe. W tym przypadku samokształcenie powinno stanowić jedynie uzupełnienie wskazanego systemu. Nie bez znaczenia przy tworzeniu zasad finansowania jest uwzględnienie decentralizacji szkoleń (przy udziale szkół wyższych i wyspecjalizowanych instytucji), co pozwoli sędziom na kształcenie w miejscu pracy, uwzględniające ich obciążenie obowiązkami zawodowymi.

- 2) zwiększenie liczby sędziów i personelu pomocniczego

Ogromne obciążenie sędziów rodzinnych jest faktem, z którym nie sposób polemizować w świetle statystyk Ministerstwa Sprawiedliwości. Należy jednak zwrócić także uwagę na środowisko pracy sędziów. Właściwe finansowanie powinno umożliwić również zatrudnienie odpowiedniego wsparcia administracyjnego i specjalistycznego (psychologów, mediatorów, kuratorów). Umożliwi to efektywniejsze rozpatrywanie spraw, skróci czas postępowań i zmniejszy stres związany z przedłużającymi się czynnościami.

- 3) wsparcie instytucji pomocniczych

Reforma sądownictwa rodzinnego wymaga także odpowiedniego finansowania na rzecz instytucji wspierających działanie sądów rodzinnych (np. podmiotów opiniujących o charakterze publicznym). Odpowiednie mechanizmy finansowania pozwolą tym instytucjom

na rozwój i sprawne funkcjonowanie, a co za tym idzie – lepsze wsparcie sądów rodzinnych w rozwiązywaniu skomplikowanych problemów rodzinnych, zwłaszcza w sprawach z udziałem dzieci.

4) rozwój infrastruktury i technologii

Nowoczesne sądownictwo nie może obyć się bez odpowiednich narzędzi technologicznych. Właściwe finansowanie reformy powinno uwzględniać inwestycje w nowoczesne systemy informatyczne, które wspomogą zarządzanie sprawami rodzinnymi i przyspieszą procesy administracyjne. Digitalizacja procesów może także poprawić dostęp do informacji i zwiększyć transparentność systemu, czego przykładem może być zautomatyzowanie dostępu sędziów rodzinnych do przydatnych danych statystycznych dotyczących poszczególnych składowych kosztów utrzymania dziecka w różnych obszarach geograficznych, środowiskach, etc.

W odniesieniu do skutecznego modelu szkolenia sędziów rodzinnych za najważniejsze należy uznać takie aspekty jak:

1) interdyscyplinarność szkoleń

Sprawy rodzinne wymagają nie tylko znajomości prawa, ale także rozumienia dynamiki relacji międzyludzkich, psychologii dziecięcej oraz zagadnień związanych z przemocą domową, uzależnieniami czy kryzysami rodzinnymi. Szkolenia powinny więc obejmować interdyscyplinarny zakres wiedzy, angażując ekspertów z różnych dziedzin, takich jak psychologowie, socjolodzy, mediatorzy oraz specjaliści z zakresu pedagogiki. To pozwoli sędziom lepiej rozumieć skomplikowane relacje w rodzinach i podejmować rozstrzygnięcia, które będą chroniły więzy rodzinne i dobro dzieci.

2) zróżnicowanie metod dydaktycznych

Odpowiedni model szkolenia powinien uwzględniać różnorodne metody dydaktyczne, aby jak najlepiej przygotować sędziów i personel pomocniczy do pracy z rodzinami. Wprowadzenie interaktywnych warsztatów, studiów przypadków czy grupowych dyskusji z udziałem ekspertów pozwoli na lepsze zrozumienie realnych problemów, z jakimi mierzą się rodziny. Praktyczne podejście do szkoleń wzmocni wartość merytoryczną uzyskanej wiedzy i kompetencji.

3) zapewnienie stałości doskonalenia zawodowego

Szkolenia dla sędziów rodzinnych nie mogą być jednorazową inicjatywą, ale systematycznym procesem kształcenia. Ze względu pojawiające się nowe badania z zakresu psychologii rodzinnej czy zmieniające się potrzeby społeczne, konieczne jest wprowadzenie systemu stałego doskonalenia zawodowego. Wspecjalizowani sędziowie powinni regularnie uczestniczyć w kursach, szkoleniach i konferencjach, aby na bieżąco aktualizować swoją wiedzę. Stałe doskonalenie zawodowe przyczyni się do utrzymania wysokiego poziomu kompetencji wśród sędziów rodzinnych.

4) decentralizacja systemu szkoleń z gwarancją odpowiedniej jakości

Decentralizacja systemu szkoleń, jak wskazano, pozwoli na rzeczywistą dostępność szkoleń dla sędziów rodzinnych, niezależnie od położenia okręgów sądowych, w których wykonują swoją pracę. Jednocześnie należy stworzyć mechanizmy gwarantujące należyłą jakość kursów, szkoleń i konferencji, aby zniwelować możliwość udziału sędziów w przedsięwzięciach o niskim poziomie merytorycznym (np. poprzez certyfikację podmiotów szkolących).

5) obowiązek ewaluacji szkoleń i analiza potrzeb szkoleniowych

Wprowadzenie mechanizmów takich jak ankiety prowadzone wśród sędziów, pozwoli na bieżącą modyfikację programów szkoleniowych w taki sposób, aby jak najlepiej odpowiadały na potrzeby sędziów i odzwierciedlały realia pracy w sądownictwie rodzinnym.

W konsekwencji w przedłożonym projekcie zmian Prawa o ustroju sądów powszechnych uwzględniono trzy grupy przepisów:

- 1) odnoszące się do zmian w strukturze sądownictwa powszechnego obejmujących zmianę ustroju sądów rodzinnych;
- 2) dotyczące podnoszenia wiedzy i kompetencji pozaprawnych sędziów rodzinnych;
- 3) przepis przejściowy w zakresie obowiązku szkolenia.

Uwagi szczegółowe odnoszące się do projektowanych zmian przepisów Prawa o ustroju sądów powszechnych

I. projektowane przepisy dotyczące właściwości i ustroju sądów rodzinnych

1. dodanie § 2 w art. 10a p.u.s.p.

„§ 2. Sądy rodzinne rozpoznają sprawy z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, sprawy dotyczące demoralizacji i czynów karalnych nieletnich, leczenia osób uzależnionych od alkoholu oraz od środków odurzających i psychotropowych, a także sprawy należące do sądu opiekuńczego na podstawie odrębnych ustaw. Sądami rodzinnymi są powołane do tego wydziały sądów powszechnych.”

nowe brzmienie art. 12 § 1 pkt 3 p.u.s.p.

„3) rodzinny i nieletnich (sąd rodzinny) – do spraw z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, spraw dotyczących demoralizacji i czynów karalnych nieletnich, leczenia osób uzależnionych od alkoholu oraz od środków odurzających i psychotropowych, a także spraw należących do sądu opiekuńczego na podstawie odrębnych ustaw,”

dodanie pkt 2a w art. 16 § 1 p.u.s.p.

„2a) rodzinny (sąd rodzinny) - do spraw z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, spraw dotyczących demoralizacji i czynów karalnych nieletnich, leczenia osób uzależnionych od alkoholu oraz od środków odurzających i psychotropowych oraz spraw należących do sądu opiekuńczego na podstawie odrębnych ustaw,”

Uwagi merytoryczne do projektowanych przepisów

W ocenie KKPR zasadne jest, aby w projektowanym przepisie dokonać:

- a) usunięcia kategorii spraw dotyczących „demoralizacji i czynów karalnych nieletnich”, ponieważ wchodzi one w zakres spraw rozpoznawanych przez sąd opiekuńczy na podstawie odrębnej ustawy, co przewidziano w dalszej części zdania; ponadto zastosowane wyrażenie „sprawy dotyczące demoralizacji i czynów karalnych nieletnich” jest zbyt wąskie i nie obejmuje grupy spraw nieletnich, wobec których stosowane są środki lecznicze oraz nie obejmuje spraw z zakresu postępowania wykonawczego w sprawach nieletnich, co dyskwalifikuje również to wyrażenie jako element treściowy projektowanego przepisu;
- b) usunięcia kategorii spraw dotyczących „leczenia osób uzależnionych od alkoholu”, ponieważ wchodzi w zakres spraw rozpoznawanych przez sąd opiekuńczy na podstawie odrębnej ustawy, co przewidziano w dalszej części zdania;
- c) usunięcia wyrażenia „oraz od środków odurzających i psychotropowych”, ponieważ wchodzi one w zakres spraw rozpoznawanych przez sąd opiekuńczy na podstawie odrębnych przepisów, co przewidziano w dalszej części zdania;
- d) zmiany wyrażenia „sprawy należące do sądu opiekuńczego” na wyrażenie „sprawy należące do sądu opiekuńczego i sądu rodzinnego”, ponieważ w wielu przepisach odrębnych - jako organ prowadzący postępowanie - wskazywany jest sąd rodzinny, a nie sąd opiekuńczy, np. art. 23 ustawy z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (t.j. Dz.U.2024, poz. 978), art. 30 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U.2023 poz.1939).

W nawiązaniu do zakresu stosowania projektowanego przepisu, KKPR zauważa, że zasadnym jest wyłączenie orzekania przez sądy opiekuńcze w sprawach w zakresie zezwoleń

na zabiegi medyczne (art. 32 i 34 ustawy z 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty, t.j. Dz.U. 2024, poz. 1287). W praktyce stanowią one duże obciążenie dla tych sądów, w których znajdują się duże publiczne samodzielne zakłady opieki zdrowotnej oraz inne podmioty lecznicze oferujące całodobowe i stacjonarne świadczenia zdrowotne szpitalne. Jednocześnie ze względu na konieczność stosowania w ich rozstrzyganiu wiadomości specjalnych z zakresu nauk medycznych, co minimalizuje zakres swobodnej oceny dowodów przez sędziego, powinny orzekać konsylia lekarskie.

Jednocześnie z uwagi na projektowaną zmianę KKPR podkreśla, że niezbędna jest zmiana w ustawie z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151), obejmująca w szczególności:

a) wyłączenie tych spraw z kognicji sądów rodzinnych - z uwagi na długotrwałość postępowania, wysokie koszty (opinie biegłych), a także widoczną w praktyce niską skuteczność leczenia w toku postępowania wykonawczego, a także znaczne obciążenia pracą kuratorów sądowych w toku postępowania wykonawczego, ze szkodą dla możliwości zaangażowania w sprawy małoletnich i nieletnich;

b) pozostawienie w kognicji sądów leczenia odwykowego orzekanego łącznie z rozstrzygnięciami w sprawach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, w sprawach karnych, czy w sprawach opiekuńczych z zakresu art. 109 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego jako zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego;

Natomiast jeżeli w toku konsultacji społecznych zasadnym okaże się pozostawienie możliwości orzekania w tych sprawach - poza przypadkami określonymi w lit. b) racjonalne wydaje się przeniesienie obowiązków kierowania osób uzależnionych od alkoholu na leczenie odwykowe na gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych.

2. nowe brzmienie art. 12 § 1 pkt 1 p.u.s.p.

„1) cywilny - do spraw z zakresu prawa cywilnego,”

nowe brzmienie art. 16 § 1 pkt 1 p.u.s.p.

„1) cywilny - do spraw z zakresu prawa cywilnego;”

KKPR pozytywnie opiniuje projektowane przepisy jako konsekwencję innych projektowanych zmian w zakresie reformy sądownictwa rodzinnego.

3. nowe brzmienie art. 16b w § 1-6 p.u.s.p.

po wyrazach „w sprawach cywilnych” dodaje się wyrazy „i rodzinnych”

KKPR pozytywnie opiniuje projektowany przepis jako konsekwencję innych projektowanych zmian w zakresie reformy sądownictwa rodzinnego.

4. nowe brzmienie art. 18 § 1 pkt 1 p.u.s.p.

„1) cywilny - do spraw z zakresu prawa cywilnego, gospodarczych oraz innych spraw z zakresu prawa gospodarczego i cywilnego należących do sądu gospodarczego na podstawie odrębnych ustaw;”

KKPR pozytywnie opiniuje projektowany przepis jako konsekwencję innych projektowanych zmian w zakresie reformy sądownictwa rodzinnego

5. dodanie pkt 2a w art. 18 § 1 p.u.s.p.

„2a) rodzinny (sąd rodzinny) - do spraw z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego”

KKPR pozytywnie opiniuje projektowany przepis jako konsekwencję innych projektowanych zmian w zakresie reformy sądownictwa rodzinnego.

II. Projektowane przepisy dotyczące doskonalenia wiedzy i kwalifikacji pozaprawnych sędziów rodzinnych

1. dodanie § 3 w art. 10a p.u.s.p.

„§ 3. W sądach rodzinnych orzekają sędziowie posiadający odpowiednie doświadczenie zawodowe oraz wykazujący szczególną znajomość spraw dotyczących dziecka, w szczególności posiadający odpowiednią wiedzę z zakresu psychologii, pedagogiki, seksuologii, mediacji, komunikacji z małoletnimi, osobami nieporadnymi i osobami z niepełnosprawnościami, w tym z niepełnosprawnościami intelektualnymi, zarządzania konfliktem i rozwiązywania sporów.”

Uwagi merytoryczne do projektowanego przepisu

KKPR pozytywnie opiniuje projektowany przepis – szczegółowe uzasadnienie zostało wskazane w uwagach ogólnych.

Uwagi redakcyjne do projektowanego przepisu

W treści przepisu wyrażenie „osobami nieporadnymi i osobami z niepełnosprawnościami, w tym z niepełnosprawnościami intelektualnymi”, które ma w części charakter stygmatyzujący, należy zamienić na wyrażenie „osobami ze szczególnymi potrzebami, w tym osobami z niepełnosprawnościami”.

W treści zamiast wyrażenia „orzekają” należy użyć „powinni orzekać”, ponieważ ustawodawca nie stwierdza istniejącego faktu (w takim przypadku szkolenia byłyby zbędne), a wyznacza obowiązek podjęcia określonego działania, które jest zachowaniem pożądanym, oczekiwanym, spodziewanym.

2. dodanie § 3b w art. 82a p.u.s.p.

„§ 3b. Sędzia orzekający w sądzie rodzinnym jest obowiązany odbyć szkolenie lub studia podyplomowe w zakresie psychologii, pedagogiki, seksuologii, mediacji, komunikacji z małoletnimi, osobami nieporadnymi i osobami z niepełnosprawnościami, w tym z niepełnosprawnościami intelektualnymi, zarządzania konfliktem i rozwiązywania sporów i uczestniczyć, w miarę możliwości nie rzadziej niż co cztery lata, w szkoleniu i doskonaleniu zawodowym w celu uzupełniania wiedzy i umiejętności zawodowych w tym zakresie.”

Uwagi merytoryczne do projektowanego przepisu

KKPR pozytywnie opiniuje projektowany przepis – szczegółowe uzasadnienie zostało wskazane w uwagach ogólnych z zastrzeżeniem dotyczącym modyfikacji zakresu doskonalenia zawodowego poprzez wprowadzenie do zakresu szkoleń psychiatrii, a także zastąpienie problematyki psychologii i seksuologii zagadnieniami z zakresu psychologii z elementami seksuologii. Warto również uwzględnić w szczegółowych zakresach szkoleń obejmujących „zarządzanie konfliktem i rozwiązywanie sporów” zagadnienia wykraczające poza mediację.

Przepis jest niejasny co do zakresu przedmiotowego szkoleń, ponieważ z jego treści nie wynika, czy szkolenia mają obejmować wszystkie wymienione w nim zagadnienia, czy wystarczy szkolenie z jednego ze wskazanych zagadnień. Należy doprecyzować szczegółowe założenia systemu szkoleń sędziów, które zapewnią odpowiedni dostęp do szkoleń dla sędziów, sposób przeliczania na punkty szkoleniowe różnych form kształcenia oraz samokształcenia sędziów (studia podyplomowe, szkolenie innych sędziów, publikacje, etc.). Osobnym problemem istotnym z perspektywy efektywności tego systemu jest również dopracowanie przez Ministerstwo Sprawiedliwości konstrukcji realnych sankcji związanych z

nierealizowaniem obowiązku doksztalcania się przez sędziów (w porozumieniu z Komisją Kodyfikacyjną zajmującą się reformą ustroju sądów powszechnych).

Uwagi redakcyjne do projektowanego przepisu

Projektowany przepis ma błędną numerację – już istnieje art. 82a § 3b.

Należy usunąć wyrażenie „w miarę możliwości”, które w połączeniu z wyrażeniem „co 4 lata” powoduje, że przepis jest niespójny. Przykładowo Słownik poprawnej polszczyzny PIW (Warszawa 1966, s. 287) S. Szobera definiuje „w miarę możliwości” jako „w miarę sposobności, w miarę nadarzających się pomyślnych sytuacji”, co nadaje temu wyrażeniu charakter postulatyczny, nieprzystający do obowiązku określonego jednostką czasu.

III. projektowany przepis przejściowy

Art. 2 projektu ustawy zmieniającej

W terminie trzech lat od wejścia w życie ustawy sędziowie orzekających w sądach rodzinnych powinni uzupełnić swoje kwalifikacje zawodowe poprzez ukończenie odpowiednich szkoleń lub studiów podyplomowych.

Uwagi merytoryczne

KKPR pozytywnie opiniuje projektowany przepis przejściowy, z tym zastrzeżeniem, że okres dostosowawczy (obecnie proponowany wynosi 3 lata) musi być wyważony adekwatnie do rzeczywistych możliwości organizacyjnych i finansowych Ministerstwa Sprawiedliwości, które powinno stworzyć – obok aktywności Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, dedykowane projekty dla szkół wyższych i innych podmiotów gwarantujących odpowiednią jakość kształcenia w celu organizacji szkoleń lub studiów podyplomowych. Projektowany przepis nie przewiduje rozwiązań porównywalnych do stosowanych w korporacjach prawniczych, w których aktywności szkoleniowe, dydaktyczne i naukowe wykonywane przez sędziów dla innych podmiotów byłyby uwzględniane jako realizacja obowiązku szkoleniowego.

Sporządziły:

dr hab. Kinga Flaga-Gieruszyńska, prof. US

dr hab. Magdalena Szafranek

SSO Ewa Ważny